

Kapitalismi ja rikollisuus

Kirjoittanut Isador Ladoff.

Pyhä ja kaunis on Siperian aarniometsän yö. Luonto on elämää täynnä: pensaat ja maa, ruohoiset kirkkaat lammet, vuoret ja laaksot, järvet ja joet, syvän sininen, hämärtävä taivas ja viheriä maa. Paratiisillinen ilma on ääriään myöten täynnä moninaisten kukkain tuoksua. Luonto lepää nuoren jättiläisen uljaassa unessa. Salaperäiset soinnut aika ajoin kuuluvat kuuntelijan korviin: lehtien kuiskailu, puron lirinä, peljästyneen linnun siipien suhina ja pakenevan metsänotuksen jalkojen töminä. Nämä äänet vaikenevat yhtä nopeasti kuin syntyvätkin, ja sitten taas vallitsee pohjaton rauha, elämän hiljaisuus; riemu ja voima.

Keskellä tätä aarniometsää näyttää olevan paikka, jossa ihmisiä elostelee. Tarkastakaamme paikkaa hieman lähemmin. Nyt huomaamme siinä sijaitsevan ränsistyneen hirsisuojuksen, jota nähtävästi käytetään vankilana Siperiaan maantietä kuljetettaville "rikkoksellisille." Astukaamme lähemmäksi huonetta ja kurkistakaamme ovesta sisälle. Väsynyt vahtimies, nähtävästi äsken juuri auran äärestä tänne temmattu, katsoo vastakkaiselle suunnalle unelmoiden mahdollisesti kotikylästään ja immestään, joka sinne jäi. Hän

ei siis voi meitä huomata. Armollinen uni hallitsee kurjan majan sisällä, joka on täynnä ihmiskunnan ryysyistä alesvajonnutta joukkoa, yhtä majesteetillisesti kuin mahtavissa onnesta rikkaiden kansajoukkojen hallitsijain palatseissa. Tarkastattekko lähemmin nukkuvien rikksellisten kasvonpiirteitä? Seisoen, istuen tai venyen yli vuotavaisen, suuren ulostusammion ympärillä nukkuvat he niin mukavasti tai epämukavasti kuin suinkin voivat. Ei henkäystäkään paratillisesta aarniometsän puhtoisesta ilmasta pääse heidän makuuhuoneeseensa. Sisällä on tukahduttavan kuumaa. Ilma on yksinomaan kauheaa ulostuksen ja hengityksen kuolettavaa höyryä. Nukkujain kalpean harmaat, kuluneet kasvonpiirteet, joilla kuvastuvat kaikenlaatuiset rikolliset vietit, viha, tyytymättömyys ja ennenkaikkea syvä väsymys elämään, saavat teidät vapisemaan. Heidän kasvonpiirteensä osottavat vieläkin enemmän. Ne osottavat katkeraa ivaa.

“Niin, katsokaa meihin tarkoin te kunnialliset ja siveelliset yhteiskunnan kansalaiset, te kunnioitettavien perheiden isät ja lapset!” näyttävät nämä nukkuvien kasvonpiirteet katkerasti sanovan. “Katsokaa meihin kovan onnen lapsiin, jotka olemme saastuneet synnillä, syntyneet tietämättömyydessä ja kurjuudessa ja eläneet täydellisessä köyhyydessä. Me rikoiimme kauheasti teitä vastaan, te kunnialliset ihmiset; me rikoiimme yhteiskuntaa vastaan. Mutta pidittekö te, kunnialliset ihmiset huolta meidän äideistämme ennenkuin he meidät synnyttivät? Vartioitsitteko meitä silloin kun me vielä viattomina lapsina kätkyessä keinuimme? Ruokitteko meitä kun me olimme nälkäisiä, sammutitteko janoamme ja vaatetitteko meitä kun me kylmästä värisimme? Opetitteko meille kuinka ihmiskuntaa on rakastettava? Annoitteko meille työtä kun olimme joutilaina? On totta, että me nyt olemme yhteiskunnan pahimpia vihollisia. Mutta eikö yhteiskunta kohdellut meitä niinkuin vihollisia jo heti maailmaan synnyttyämme? Oh! juoskaa pakoon, te ‘hyvät ihmiset’. Jättäkää meidät helvettiin ja menkää vierailulle monimiljoneerienne luoksi. Monimiljoneerin palatsi on maallinen paratiisi. Häntä ympäröi onnellinen perhe ja koko maailma lausuu hänen nimensä syvällä kunnioituksella. Ja miksikä ei? Hän uhraa rikkauksia hyväntekeväisyyteen, rakentaa kirkkoja, yliopistoja ja avustaa korkeita taide- ja tiedelaitoksia. Mutta älkää kysykö keltä ja mistä hän sai aarteensa. Pahat kielet kertovat ettei hän elämässään ole penniäkään tienannut omalla työllään. Moni kauppias on päättänyt päi-

vänsä itsemurhaan. Moni leski ja orpo on ollut pakoitettuna ottamaan turvakseen kerjuusauvan. Moni ihana neito on pakoitettu kulkemaan ohdakkeista ja siveetöntä sukupuoliorjuuden tietä. Moni ahkera ja toimielias työläinen on kuollut kurjuuteen. Ja pahat kielet kertovat, että kaikki tämä kurjuus ja hätä on suoranainen seuraus tuon monimiljoneerin, rahataikurin, rikastumisesta. Pahat kielet vielä edelleen kertovat, että teidän 20 vuosisatanne keinottelijat, rautatiekuninkaat, trustiherrat ja poliittiset hallitsijanne vahingoittavat yhteiskuntaa paljon suuremmassa määrin kuin me kurjat, vanhanaikaiset ja typerät rikoksentekijät!"

Tämän kaiken tuntuvat nukkuvien rikollisten kasvonpiirteet kertovan. Olemmeko tulkinneet ne oikein?

Yhteiskunta on edesvastuullinen järjestelmiensä epätäydellisyyden aiheista. Rikokselliset ovat yhteiskunnan epätäydellisyyden tuloksia. Ammattirikokselliset saavat rikokselliset tapansa jo varhaisessa nuoruudessa ryysyköyhälistön kurjuutta huokuvasta piiristä ja yliluonnollisen taajasti asutetuista teollisuuskeskustoista. Pojat tavallisesti alottavat rikollisen tiensä kärjäläisinä, joista muuttuvat varkaiksi tarpeen lain pakottamina ja vihdoin kehittyvät suuremmiksi pahantekijöiksi viranomaisten ynnä hyvinvoipien ihmisten kovasydämmisyyden tähden. Rikolliset taipumukset saatetaan havaita jo varsin aikaiseen, mutta täyteen kukoistukseensa ne puhkeavat vasta tilaisuuksien käydessä sitä edellyttäväksi. Jos tilaisuudet ja olot olisivat vastakkaisia, häviäisivät rikollisuuden oireet tykkänään. Rikollisilla taipumuksilla varustetut lapset muodostavat hyvin huomattavan fysillisesti alentuneen ihmistyyppin. Pieni ruumis ja pää, heikot silmät, hermostunut luonne, veltto vartalo, joka on kykenemätön ponnistuksiin. Nämä ruumiilliset ominaisuudet ovat hyvin suuressa määrin johdattimena heidän tulevalle, ikävälle uralleen. Heille on jätetty valitsemisoikeus ainoastaan alituisen kalvavan nälän ja rikoksen suhteen. Rikolliset ovat varsinaisesti henkisesti heikkoja; he ovat joko typeriä tai tahdottomia. Useissa tapauksissa he kärsivät kumpaisessakin suhteessa samalla kertaa. He eivät kykene kilpailemaan toisten kanssa ruumiillisen työn aloilla. Synnyttäjiensä perhe-elämä on useimmissa tapauksissa onneton. Enemmistö rikollisista on kadottanut vanhempansa tai ainakin toisen juuri pahimpana lapsuuden aikana. Jos vanhemmat taas elävät, on heidän luonteenomaisuudellansa ainoastaan turmeleva vaikutus lapseen.

Noin 80 prosenttia rikollisten vanhemmista ovat raakoja tahi suorastaan rikoksentekijöitä. Nuorten rikollisten taloudelliset olot ovat hyvin kurjat. He eivät toivo mitään vanhemmiltaan ja itse he ovat heikkoja ja avuttomia sekä ruumiillisesti että henkisesti. Kaikki nämä edellytykset: perinnöllinen alennustila, ruumiillinen ja henkinen voimattomuus, orpous tai huonot vanhemmat, syvä köyhyys ja heidän taipumuksiensa alhainen moraalitön työntävät lapsia kurjalle rikoksien ammattialalle, jossa he luonnollisesti vajoavat yhä syvemmälle ja saavuttavat vihdoin asteen, josta ylösnouseminen on aivan mahdoton ja jossa he muodostuvat pahimmiksi yhteiskunnan vihollisiksi.

Ja kuinka kohtelee meidän kapitalistinen yhteiskuntamme näitä äpäralapsiaan, näitä pahanilkisyyden, vääryyden ja osattomuuden uhreja? Se ylläpitää hyvin järjestetyn varsinaisen ja salapoliisijoukon, yleiset syyttäjät, rikosoikeudet kaikkine laitoksineen, kaikenlaatusiet vankilat. Tämän kaiken se tekee tavatakseen rikoksentekijän kiinni itse työstä tahi työn jälkeen heti, saadakseen hänet tuomita, se on, kostaa heille heidän paha tekonsa.

Ettei tällainen rangaistus voi vähentää rikollisuutta tai rajoittaa niiden julmuutta, on yleisesti tunnustettu tosi-asia. Ja kuitenkin moinen rangaistusjärjestelmä näyttää tyydyttävän meidän kapitalistiemme "oikeuden" tunnetta.

Kapitalistijoukko jakaa ihmiskunnan kahteen ryhmään: hyväätarkoittaviin ja pahantekijöihin. Pahantekijöitä on pidettävä hirmun alaisina. Tarpeellisenä ei pidetä tutkimista, joka selittäisi rikoksentekijäin luokan olemassaolon syitä, mitä siinä tunnetaan, karsitään ja ajatellaan. Kapitalistijoukko mahdollisesti pelkää, että sellainen tutkimus pakkoittaisi heidät eroamaan farisealaisesta itserakkaasta käsityksestään ja havaitsemaan, etteivät kaikki pahantekijät ole vankilan ristikkojen takana ja hyväätarkoittavat vankiloista ulkona.

Mahdollisesti kapitalistijoukko pelkää, että moinen tutkimus johtaisi koko nykyisen järjestelmän ja sille nojaavan rikksellisten kohtelun kumoamiseen. Raakalaisen "silma silmästä, hammas hampaasta ja veri verestä" ohjeen tilalle ehkä tulisi välttämättömäksi muodostaa ihmisellisempi käsitys ja siitä johtuva menettelytapa, joka sisältyy ranskalaisiin sanoihin "tout comprendre c'est tout pardonner" (ymmärtää kaikki merkitsee antaa antaa kaikki anteeksi). Miten alhainen kapitalistijoukon siveellinen aste on selviää tunnetussa

tosiasiassa, että suuria rikoksia tekevät ihmiset saavat olla ihan ilman edesvastuutta vapaina ja pääsevät rikoksistaan rangaistuksetta, vieläpä heitä kunnioitetaan, jos heillä on rikkautta ja kuuluvat rikkasten joukkoon. Onnistuvaa lurjasta pidetään suuremmissa arvoissa kuin taloudellisesti köyhää, mutta muutoin rehellistä ihmistä. Edellistä nimitetään järkeväksi ja jälkimäistä tyhmäksi ihmiseksi. Täten kehitetään edellytys taisteelliselle kapitalistisen oikeuden kiertämiselle nykyisessä yhteiskunnassamme.

Mitä on tehtävä rikoksenteikijäin luokalle? Se on kysymys, jota on julkisuudessa koetettu pohtia useammalla tavalla. Sitä ovat tutkineet papit, opettajat, valtiomiehet ja etevät tieteelliset professorit. Mutta ratkaisua ei ole voitu löytää. Ja olkoon kerta kaikkiaan sanottu: kysymys ei ole saanut tyydyttävää vastaustaan, niin kauvan kun yhteiskunnan perusteet edellyttävät rikoksen ja rikoksenteikijäin olemassaoloa. Vuokra ja voitto ja korvaamaton ihmisten työ eli lyhyesti sanoen, kapitalistinen järjestelmä on syrjäytettävä ja sijalle asetettava jalompi, enemmän ihmisellisempi yhteiskuntajärjestelmä; vasta silloin rikokset ja rikoksenteikijät katoavat yhteiskuntaa häritsemästä. Moraali on ihmiselle yhtä välttämätön kuin ruumiillinen terveys. Moraaliton ihminen on sairas. Sairauden paras este on terveyttä edellyttävä elämäntapa. Rikoksellisuutta myöskin voidaan estää ainoastaan oikean elämän perusteella. Mutta siihen tulee olla tilaisuutta. Henkiset, yhteiskunnalliset ja taloudelliset olot, jos ne oikeita ovat, voivat ehkäistä rikollisuuden ilmenemästä ja hävittää rikollisuuden yleisimmät syyt, jolloin rikollisuus jää muinaismuistoksi raakalaisesta menneisyyden yöstä.

Sosialistisessa valtiossa ei ole köyhälistöä, jota joku yläluokka hallitsisi; sillä ei ole orpoja, jotka on jätetty oman onnensa nojaan. Rikollisilla ilmiöillä tahratut lapset kasvatetaan erityisissä oppilaitoksissa, joissa huonot taipumukset poistetaan ennen kuin on liian myöhäistä ja ennenkuin ne ovat auttamattomia. Silloin ei tarvita rikosoikeuksia, yleisiä syyttäjiä, poliiseja eikä muita kapitalistien etujen ja kunniallisuuden puolustajia. Yksityisomaisuutta ei olisi suojeltava; nälkää ei olisi varkauden avulla tyydytettävä. Siinä valtiossa ei olisi mahdolloman rikkaita ja kauhean köyhiä herättämässä vihaa, ylenkatsetta ja viekkautta. Silloin ei toisella puolen olisi kansaa inhoavaa hienostunutta kermakerrosta ja sitä vastassa äärimmäiseen tietämättömyyteen vajonnutta rahvasta.

Koko kapitalistinen yhteiskunta itsessään nojaa rikolliseen ihmisten taisteluun toisten ihmisten kustannuksella. Se on naamioitua cannibalismia. Ihmisiä syövät villit tappavat uhrinsa ennenkuin he sitä syövät. Kapitalistinen järjestelmä raatelee palkkatyöläisten ja heidän perheidensä ruumiit, juopi heidän verensä ja nielee heidän aivonsa uhrien yhä eläessä. Onko ihme, jos näin olten rikollisuutta syntyy?

(Suomentanut A. H.)

“ILOINEN LESKI” — Viikkoristeita Siperiassa.